

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/408/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216648
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Novotný
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4312216648.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Novotného a sudcov JUDr. Jarmily Pogranovej a JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova ul. č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, zastúpená advokátom a konateľom Doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Župné námestie 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 14C/347/2012-75 zo dňa 1. júla 2013, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ (žalobca) sa návrhom (žalobou) zo dňa 28.9.2012 domáhal, aby súd vydal rozhodnutie, ktorým by bol odporca (žalovaný) zaviazaný zaplatiť mu z titulu majetkovej škody sumu 1409,79,-Eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 281,96,-Eur a náhradu trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoj návrh odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z. z. - v znení do 31.5.2010, do 31.5.2011, po 1.6.2011) a zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov a skutkovo ho odôvodnil tým, že exekučný súd - Okresný súd Levice v exekučnom konaní vedenom na základe jeho návrhu na vykonanie exekúcie proti povinnému -J. G., registrovaný u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 12816/2010 rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie až dňa 30.01.2011, pričom konanie začalo dňa 5.8.2010, teda po uplynutí zákonom stanovenej doby (s omeškaním viac ako 178 dní) a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný súd vykonaním postupu podľa § 44 ods.2 Exekučného poriadku spôsobom odporujúcim zákonu, t.j. vykonaním procedúry preskúmania bez splnenia zákonných podmienok, keď súd bez ďalších legálnych predpokladov založil svoju právomoc, dôsledkom ktorej zrealizoval úplný judičiálny proces zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených právnych noriem na skutkový stav a meritórne rozhodnutie vo veci na ustanovenie § 44 ods.2 Exekučného poriadku sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu v rámci zverenej právomoci ako exekučnému súdu neprináleží a teda prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak fundamentálnu zásadu právneho štátu- zásadu legality. Dôsledkom realizácie právomoci všeobecného súdu upravenej v § 40 ZoRK (zákon o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z. z.) je inter alia zrušenie rozhodcovského rozsudku. Exekučný súd tým, že svojim nelegálnym postupom vykonal opätovné posúdenie práva navrhovateľa na zaplatenie dlhu v časti istiny a to bez splnenia zákonných podmienok

na takýto postup, formálne vyvolal stav, ktorý založil prekážku veci rozhodnutej v právnom vzťahu medzi navrhovateľom ako oprávneným a dlžníkom ako povinným, odvíjajúceho svoju podstatu od uzatvorenej zmluvy o úvere. Na jednej strane totižto existuje právne relevantný exekučný titul- rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý nie je možné zrušiť pre uplynutie lehoty v ustanovení § 41 ZoRK a chýbajúci subjektívny prvok, ktorý vyvolá právne účinky, avšak je z pohľadu exekučného súdu materiálne nevykonateľný a na druhej strane nie je možné zo strany navrhovateľa iniciovať občianske súdne konanie a požadovať súdnu ochranu práva na zaplatenie žalovanej istiny s príslušenstvom, pretože existenciou rozsudku rozhodcovského súdu je vytvorená prekážka veci právoplatne rozhodnutej, ktorá tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať ex offo. V predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietrahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe a rovnako neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala vytvoriť stav zakladajúci reálnu nevykonalosť istiny a jej príslušenstva založením prekážky veci rozhodnutej. Nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vznikla navrhovateľovi majetková škoda v celkovej výške 1.409,79 Eur predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere, nemôže preto nastať akceptácia návrhu na nútené vymáhanie istiny a príslušenstva zo strany exekučného súdu. Ďalej si uplatňuje primeranú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 281,96 Eur, t.j. 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu mu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ktorý je dôsledkom - nesústrednej činnosti súdu takej intenzity, ktorá mala za následok zmarenie nútenej vymožitelnosti majetkového práva navrhovateľa, za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie. Nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu legitímneho očakávania navrhovateľa, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Navrhovateľ mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožitelnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva. Neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu vyvolala u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty, nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti. Vytvorenie absolútnej nemožnosti súdneho uplatňovania pohľadávky a jej príslušenstva spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane navrhovateľa, ale aj na strane jeho majiteľov. Nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Je nutné deklarovať porušenie jeho práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces, deklarovať porušenie princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, konkrétne princípu legality a princípu ochrany legitímnych očakávaní, princípu ochrany dôvery v právo a princípu právnej istoty a nahradiť mu požadovanú nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu, ktorá mu bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s porušením označených práv a princípov právneho štátu, keď medzitým rozsudkom žiadal určit' odporcu zodpovedným za škodu, nerozhodnutím o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v exekučnom konaní.

Odporca navrhol návrh ako nedôvodný zamietnuť.

Napadnutým rozsudkom Okresný súd v Nitre ako súd prvého stupňa po prejednaní veci na pojednávaní návrh navrhovateľa zamietol a o trovách účastníkov rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie, najmä obsahom spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 9Er/822/2010 a citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 9 ods. 1 a 2 v znení platnom pred i po začatí konania, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1 až 3, § 19 ods. 1 a 3 a citované ustanovenia Exekučného poriadku /zákon č. 233/1995 Z. z./ § 41 ods. 1, § 41 ods. 2 písm. c/, d/, i/, § 44

ods. 1 a 2 v znení platnom v čase od 1. 6.2010 do 31.5.2011 a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nebol dôvodne podaný. V konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal s poukazom na ustanovenie § 142 ods.1 Občianskeho súdneho poriadku /ďalej len OSP Zák. č. 99/1963Zb./ z dôvodu, že si trovy konania neuplatnil a žiadne trovy konania mu ani nevznikli.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že mal za preukázané z pripojeného exekučného spisu, že žiadosť o udelenie poverenia bola podaná na súde dňa 14.10.2010. Súd uznesením č. k. 9Er/822/2010-10 zo dňa 19.10.2010 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keď exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 04090/10 zo dňa 26.05.2010. Exekučné konanie bolo uznesením zo dňa 07.07.2011 zastavené. Ďalej mal za preukázané, že navrhovateľ podal u odporcu žiadosť o predbežné prerokovanie nároku navrhovateľa dňa 25.09.2012. Súd prvého stupňa v danej právnej veci dospel k záveru, že nie je oprávnený skúmať, či v danej veci bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované čl. 48 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky; čo je kompetentný preskúmať ústavný súd. Mal za to, že nesprávny úradný postup nesmie mať svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Zodpovednosť za škodu z nesprávneho úradného postupu nezakladajú vady konania, ako je zhromažďovanie podkladov, hodnotenie zistených skutočností a právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie. Uplatňovania takéhoto nároku by sa mohol navrhovateľ domáhať len podľa § 5 ods.1 Zák. č. 514/2003 Z. z., čo navrhovateľ výslovne vylúčil, a to len v prípade, že by bolo rozhodnutie exekučného súdu nezákonné, čo sa nepreukázalo. Ak sa právny názor ukáže následne ako nesprávny, nejde o nesprávny úradný postup, ale za splnenia ďalších zákonných podmienok môže viesť k nezákonnému rozhodnutiu, za ktoré by štát niesol zodpovednosť len v prípade, ak by bolo zrušené alebo zmenené. Vykonanie dokazovania, ktoré považuje účastník za nadbytočné, či protizákonné, nepredstavuje nesprávny úradný postup. Rozhodovacia činnosť súdu, ktorá je podstatou súdnictva nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup. Súd prvého stupňa zisťoval, či súd dodržal zákonnú 15- dňovú lehotu, z akého dôvodu nebola dodržaná, či je daný dôvod na náhradu škody a či nejaká škoda vznikla. Uviedol, že podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku účinného v čase od 1.6.2010 do 31.5.2011 v čase podania žiadosti o udelenie poverenia bolo možné vydať poverenie na základe vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených ako exekučného titulu. Až neskôr bol zákon v uvedenej časti novelizovaný tak, že exekučným titulom boli vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol uvedený do § 41 ods.1 písm. d/ Exekučného poriadku novelou účinnou od 1.6.2011. Skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok sa za exekučný titul považoval podľa písmena d/ svedčí aj komentár k ustanoveniu § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého k novele účinnej od 1.6.2010 o zániku 15- dňovej lehoty na vydanie poverenia na základe rozhodcovského rozsudku došlo z dôvodu potreby preskúmavania písomností pre prípad neprípustnosti exekúcie. Zák. č. 144/2010 Z. z. ktorý novelizoval Exekučný poriadok sa vzťahuje aj na konania začaté pred účinnosťou tohto zákona /komentár k § 44 Exekučného poriadku/. K vydávaniu poverení na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku dochádzalo a dochádza podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. Pre výklad zákona je podstatný úmysel zákonodarcu prezentovaný v dôvodovej správe k novele § 41 ods.1 písm. d/ Exekučného poriadku. Exekučné konanie bolo vedené v čase účinnosti Exekučného poriadku, kde v § 44 ods.2 je uvedené, že 15 dňová lehota na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods.2 písm. c/ a d/, t.j. ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok. Rozhodnutie o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia nebolo vydané s omeškaním viac ako 178 dní, ale bolo vydané po piatich dňoch od doručenia žiadosti o vydanie poverenia, teda tvrdenie navrhovateľa, že súd rozhodol po zákonom stanovenej lehote 15 dní je nepravdivé a zavádzajúce. Ustanovenie § 44 ods.2 Exekučného poriadku, platné v čase podania žiadosti o udelenie poverenia upravovalo povinnosť súdu vydať poverenie v lehote 15 dní, ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Samotné znenie tohto zákonného ustanovenia oprávňovalo exekučný súd ex offa skúmať exekučný titul nielen z formálneho, ale aj z vecného hľadiska, teda či bol vydaný orgánom, ktorý na to mal právomoc a či je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Rozhodnutie postihnuté nedostatkom právomoci orgánu, ktorý ho vydal, tak nie je spôsobilé ani založiť prekážku rei iudicata. Ak je predmetom rozhodcovského konania spor zo spotrebiteľskej zmluvy, aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ZoRK, je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať existenciu a platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci neúčinnosť tohto exekučného titulu. Keďže exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, exekučný súd bol oprávnený ex offa skúmať, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný v súlade so zákonom, či zmluva o úvere doložka neobsahovala neprijateľné podmienky, či rozhodcovská doložka

bola dojednaná v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní a predpismi upravujúcimi spotrebiteľské právo. Po zistení, že v danej veci ide o spotrebiteľský vzťah a konštatovaní, že dojednaná rozhodcovská doložka nebola dojednaná v súlade so zákonom a bola v hrubom nepomere s platnými právnymi predpismi, tento rozsudok ako exekučný titul neuznal. Exekučný súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia po piatich dňoch od doručenia žiadosti o udelenie poverenia. Za tejto situácie účastníkom konania nemohol a nevznikol žiadny stav právnej neistoty, keďže súd vo veci rozhodol bezodkladne potom, čo mu exekútor doručil žiadosť o udelenie poverenia. Skutočnosť, že exekučný súd preskúmaval exekučný titul v exekučnom konaní tak, ako mu to vyplýva z platných právnych predpisov, nemôže mať za následok jeho nesprávny úradný postup a následne nárok navrhovateľa na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom, keďže exekučný súd sa nedopustil nesprávneho úradného postupu. Ďalej uviedol, že v súvislosti s prípadnými prietahmi v danej veci sa nevedlo disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. V zmysle § 9 ods.2 zák. č. 514/2003 Z.z. v súčasnom znení účinnom od 1.1.2013 by len takéto podklady boli relevantné pre priznanie náhrady škody, ktoré ustanovenie možno v danej veci brať do úvahy ako výklad pôvodného ustanovenia pri skúmaní nárokov podľa § 9 ods.1 zák. č. 514/2003 Z. z. platného v čase podania žiadosti o udelenie poverenia a začatia tohto konania. Súd prvého stupňa ďalej dôvodil, že návrh spĺňal náležitosti v zmysle § 43 OSP (zák. č. 99/1963 Zb.) a nepredloženie dôkazov nie je dôvodom na zastavenie konania. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že návrh nebol predčasne podaný dôvodiac tým, že navrhovateľ podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u odporcu dňa 25.09.2012, dňa 28.9.2012 podal návrh o náhradu škody na súde, pričom v čase rozhodnutia súdu 6-mesačná zákonná lehota uplynula a odporca návrhu nevyhovel v rámci predbežného prerokovania nároku. Mal za to, že námietka premlčania uplatneného právneho nároku namietaná odporcom nebola dôvodná, vzhľadom na to, že navrhovateľ sa domáhal predbežného prerokovania nároku na náhradu škody u odporcu v roku 2012, exekučné konanie začalo v roku 2010, navrhovateľ sa dozvedel o škode dorúčením uznesenia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia dňa 27.10.2010, od ktorého začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynie dňa 27.10.2013. Navrhovateľ v konaní nepredložil žiadne dôkazy o existencii majetkovej škody, nevedel zdôvodniť z akých položiek pozostáva, teda nepreukázal existenciu škody, pričom nemajetková ujma nezávisí automaticky len od zistenia nedodržania zákonnej lehoty, či primeranej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci v odôvodnení konštatované a na zákale ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Vzhľadom k tomu, že v konaní nebolo preukázané, že by zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ďalej sa nezaoberal uplatnenou škodou a nemajetkovou ujmu, keď nebol daný právny základ uplatneného právneho nároku. Súd prvého stupňa zamietol ako nevhodný návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom na preskúmanie správnosti preukázaných tvrdení účastníkov konania dôvodiac tým, že navrhovateľ nedisponoval a súdu nepredložil žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení o vzniku škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu odporcu, nie je zrejmé, ako dospel k uplatnenej výške škody, pričom znalecký posudok slúži na preskúmanie správnosti preukázaných tvrdení účastníkov konania a nemôže odpovedať na otázky právneho charakteru. Nestotožnil sa s názorom navrhovateľa v tom, že možno priamo porovnávať nemajetkovú ujmu za nedodržanie zákonnej lehoty s nárokom priznávaným Ústavným súdom SR za prietahy v konaní.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Domáhal sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. V dôvodoch svojho odvolania súdu prvého stupňa vyčítal to, že prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné, že platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov, že v čase podávania návrhu nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, čo však nič nemení na fakte, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu nevydaním rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote, že súd vôbec nevysvetlil svoj názor o tom, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, že zamietnutím znaleckého dokazovania mu súd znemožnil objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku, keď pred súdom uviedol, že zadal vypracovanie znaleckého posudku a teda predložil znaleckému ústavu dôkazy o ekonomickej podstate veci, že súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a má aplikovať platné právo a že nesúhlasí s tým.

Odporca sa k podanému odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 214 ods. 2 a § 156 ods. 1 a 3 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa (§ 212 ods. 1, prihliadajúc i na prípadné vady konania pred súdom prvého stupňa majúce za následok nesprávne rozhodnutie vo veci - § 212 ods. 3) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa ustanovenia § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdiť a súčasne v zmysle ustanovenia § 224 a § 142 ods. 1 OSP v odvolacom konaní úspešnej odporkyňi náhradu trov odvolacieho konania nepriznať z dôvodu, že jej v konaní žiadne nevznikli.

V danej právnej veci odvolacie dôvody navrhovateľa uvádzané v odvolaní nekorešponujú plne s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie, navrhovateľ dostatočne nerozlišuje medzi jednotlivými rozhodnutiami súdov a je zrejmé, že ide o formulárovo podané odvolanie bez ozajstnej snahy splniť si svoju povinnosť účastníka v kontradiktórnom spore. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu tak aj procesnoprávnu oblasť a pri rozhodovaní je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolanie, keď podaním odvolania odvolateľ svojím dispozičným úkonom fakticky vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvavej činnosti súdu, preto sa odvolací súd pri posudzovaní danej veci zaoberal len námietkami navrhovateľa z odvolania a procesným postupom súdu prvého stupňa predchádzajúcim vydaniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska, či prípadne došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie výlučne oboznámením listín nachádzajúcich sa v spise, ako aj oboznámením exekučného spisu, ktorého dôkazu sa navrhovateľ dovoľával, keď inak za odňatie možnosti konať pred súdom možno považovať iba odňatie práv spôsobené procesnou činnosťou súdu, nie opomenutím alebo pasivitou účastníka, ktorý sa pojednávania nezúčastní z vlastného rozhodnutia, resp. z ospravedlniteľného dôvodu, čím si sám zmarí možnosť realizovať na pojednávaní svoje procesné oprávnenia. Z tohto pohľadu súd prvého stupňa prejednal a rozhodol vec zákonným spôsobom, keď v súlade so zásadou kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom konania realizáciu ich procesných práv priznaných im Občianskym súdnym poriadkom.

Zákon č. 514/2003 Z. z. (nahradzujúci zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu) o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (v znení neskorších predpisov nadobúdajúci účinnosť od 1.7.2004) je osobitným zákonom, ktorý v nadväznosti na Listinu základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb. - článok 36 ods. 3 a 4), Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (č. 209/1992 Zb. - článok 6 ods. 1) a Ústavu Slovenskej republiky (č. 460/1992 Zb. - článok 46 ods. 3) upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci, keď na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť súčasne splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona.

Základnou podmienkou je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobom v zákone špecifikovaným, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou nevyhnutnou podmienkou je, aby medzi konaním vedúcim k vzniku škody a samotnou škodou bola daná priama príčinná súvislosť, pričom dôkazné bremeno na preukázanie splnenia zákonných podmienok znáša poškodený a v prípade ich preukázania sa štát svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu má charakter objektívnej zodpovednosti (bez ohľadu na zavinenie). Zákon rozlišuje dva základné okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9), keď je samostatne upravená zodpovednosť zodpovednosť štátu za rozhodnutie o zatknutí, zadržaní alebo inom pozbavení osobnej slobody (§ 7) a tiež za rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo o väzbe (§ 8). Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v ustanovení § 9 ods. 1 zákona výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Pri nedostatku zákonnej explicitnej definície vo všeobecnosti možno za takýto postup považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania, keď v zmysle zákona za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote,

nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom orgánu verejnej moci priamo súvisiacim s výkonom právomoci orgánu verejnej moci a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik zodpovednosti škody, čo vyžaduje starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí pre objasnenie príčin, ktoré k určitému výsledku viedli, keď nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu (priamej) príčiny a následku.

Podstata sporu účastníkov spočívala v tom, či pre rozhodnutie súdu o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie platila pätnásťdňová lehota, či postup exekučného súdu vykazoval znaky zbytočných prietahov a či navrhovateľovi vznikla z dôvodu tvrdeného nesprávneho úradného postupu škoda a nemajetková ujma tak, že bola v príčinnej súvislosti s konaním exekučného súdu.

Vychádzajúc z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (citovaného súdom prvého stupňa) mal odvolací súd za to, že lehota 15 dní od doručenia žiadosti exekútora pre exekučný súd sa vzťahovala len na prípady vydania poverenia na vykonanie exekúcie, pri nezistení rozporu tak, ako to je uvedené v druhej vete tohto ustanovenia. Úmyslom zákonodarcu bolo zefektívniť exekučné konanie v snahe dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu, a preto z prejavu vôle normotvorcu obsiahnutom vo vetách 2 a 3 uvedeného ustanovenia rozlišoval prípady „ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia“ (veta druhá) a prípad „ak súd zistí rozpor žiadosti“ (veta tretia). Pokiaľ by mal zákonodarcu úmysel, aby pätnásťdňová lehota exekučného súdu sa vzťahovala i na rozhodnutie, ktorým žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietne, bol by to upravil explicitne uložením (exekučnému súdu) povinnosti rozhodnúť v oboch prípadoch v lehote 15 dní, bez toho, že by rozlišoval jednotlivé zistenia exekučného súdu. Vydanie poverenia je osobitná skrátaná forma rozhodnutia exekučného súdu, zamietnutie žiadosti je riadnym rozhodnutím exekučného súdu vyžadujúcim náležitú odôvodnenie zistených rozporov s dôsledkom pre nevydanie poverenia.

V danej právnej veci bolo navyše preukázané, že exekučný súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia dňa 19.10.2010, teda po piatich dňoch od doručenia žiadosti o udelenie poverenia.

Vychádzajúc z uvedeného potom odvolací súd následne posudzoval, či konanie exekučného súdu, nevykazovalo navrhovateľom tvrdené zbytočné prietahy, resp. či jeho postup treba považovať za nesprávny úradný postup (práve) pre nevydanie rozhodnutia v zákonom ustanovenej lehote. Pri rozhodovaní o tom, či vo veci došlo k prietahom v konaní sa zohľadňujú tri kritériá, ktorými sú: 1. právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, 2. správanie účastníka konania, 3. spôsob, akým súd v konaní postupoval. Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v článku 48 ods. 2 Ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone, ale s ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa aj v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy (nálež Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02). Ustanovenie § 9 zákona treba na vec aplikovať v takom znení, v akom platil v čase namietaného nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci a nie je teda možné toto zákonné ustanovenie vykladať v zmysle jeho znenia po novele od 1.1.2013 (zákonom č. 412/2012 Z. z.), z čoho potom vyplýva, že postup exekučného súdu bolo nevyhnutné posúdiť aj z hľadiska „zbytočných prietahov“ a to súdom samostatne, bez potreby existencie rozhodnutia alebo konania iného orgánu v zmysle znenia ustanovenia § 9 ods. 2 po novelizácii od 1.1.2013. Posúdenie zbytočných prietahov nie je (ale) možné bez prihliadania na všetky okolnosti veci, teda nemožno neprihliadať na tisíce obdobných vecí (podávaných navrhovateľom na postup exekučného súdu) i vzhľadom k jeho možnostiam.

Rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia päť dní po doručení žiadosti o udelenie poverenia nemožno hodnotiť ako zbytočné prietahy (so stavom právnej neistoty navrhovateľa a s dôsledkom vzniku škody), keď exekúcia bola právoplatne zastavená.

Odvolaciemu súdu v danej veci neprislúcha preskúmať vecnú správnosť rozhodnutí vydaných v exekučnom konaní a právne závery ohľadne rozhodcovských rozsudkov sú rozsiahlo riešené

judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky, od ktorých záverov sa ani odvolací súd nemá dôvod odkloniť.

Teda navrhovateľ nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, teda k naplneniu základného predpokladu pre prípadnú zodpovednosť odporcu, preto nebolo potrebné sa zaoberať škodou a príčinnou súvislosťou. Navyiac ak navrhovateľ nedisponoval spôsobilým exekučným titulom, nemohol mu takýto nulitný rozhodcovský rozsudok privodiť prospech a ak mu nemohol privodiť majetkový prospech v exekúcii, potom mu nemohla vzniknúť ani prípadná škoda nemožnosťou realizácie exekúcie.

Vychádzajúc z uvedeného mal potom odvolací súd za to, že súd prvého stupňa rozhodol vo veci vecne správne, keď návrh navrhovateľa plne zamietol. Odvolací súd tiež vychádzal z toho, že medzi účastníkmi konania nebolo sporné to, že by navrhovateľ nepodal návrh na predbežné prerokovanie svojich nárokov a že 6-mesačná lehota na ich prerokovanie v čase rozhodovania súdu už uplynula, že je neprípustná všeobecná paušalizácia uplatňovaných nárokov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, keď oba nároky je potrebné v konaní jednoznačne preukázať (nie je možné ich len predpokladať) v konaní vykonaným dokazovaním, že nepredloženie dôkazov nie je dôvodom na zastavenie konania, že znalecký posudok slúži len na preskúmavanie správnosti preukázaných tvrdení účastníkov konania, že rozhodovaciu činnosť súdov tvoriacich podstatu súdnictva nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup, že vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný a neprerušovaný (a nestačí, ak je iba sprostredkovaný, teda k zmenšeniu majetku by muselo prísť priamo a len týmto postupom), že navrhovateľ nevyprodukoval žiadne dôkazy preukazujúce ním uvádzanú škodu a nemajetkovú ujmu a že vadu konania majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci nezistil.

Odvolací súd prijal toto rozhodnutie v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.